

۵۷۲۰۸/۷۹۱۰۰

۱۳۹۹ - ۷/۱۳

جمهوری اسلامی ایران
رئیس جمهور

بسمه تعالی

“با صلوات بر محمد و آل محمد”

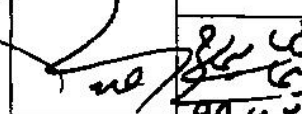
جناب آقای دکتر قالیباف

رئیس محترم مجلس شورای اسلامی

لایحه “تشکیل سازمان مهاجران اتباع خارجی” که به پیشنهاد وزارت کشور در جلسه ۱۳۹۹/۶/۱۶ هیئت وزیران به تصویب رسیده است، برای طی تشریفات قانونی به پیوست تقدیم می شود.

حسن روحانی
رئیس جمهور

وزارت
۷/۱۳

تنظیم متن	کنترل ۱۴۵۴۹۵۱۳	تأیید نهایی
		

رونوشت: دفتر رئیس جمهور، دفتر معاون اول رئیس جمهور، معاونت حقوقی رئیس جمهور، معاونت امور مجلس رئیس جمهور، وزارت امور خارجه، وزارت کشور، دبیرخانه شورای اطلاع رسانی دولت و دفتر هیئت دولت.

بسمه تعالی

مقدمه توجیهی:

نظر به ضرورت ایجاد سازمانی با شخصیت حقوقی مستقل به منظور تمرکز سیاست گذاری، راهبری، برنامه ریزی، نظارت و ساماندهی امور اتباع خارجی مهاجر و آواره و پناهنده و برقراری ارتباط مؤثر با نهادها و سازمان های بین المللی مرتبط با این امور، لایحه زیر برای طی تشریفات قانونی تقدیم می شود:

"لایحه تشکیل سازمان مهاجران اتباع خارجی"

ماده ۱- در این قانون، اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می روند:

- ۱- **دارنده رواید:** تبعه خارجی که در چهارچوب قوانین و مقررات داخلی و بین المللی و با دریافت رواید معتبر از مبادی مجاز وارد کشور ایران شده است.
- ۲- **مهاجران اتباع خارجی:** افراد فاقد تابعیت جمهوری اسلامی ایران که به قلمرو کشور ایران وارد شده و دارای یکی از عناوین موضوع بندهای (۳) تا (۷) این ماده می باشند.
- ۳- **مهاجر:** تبعه خارجی دارنده رواید که درخواست اقامتش در کشور ایران، در چهارچوب قوانین و مقررات مربوط، مورد پذیرش جمهوری اسلامی ایران قرار گرفته است.
- ۴- **پناهجو:** تبعه خارجی که به علل سیاسی، مذهبی، نژادی یا عضویت گروه های خاص اجتماعی، از ترس جان و شکنجه خود و افراد خانواده اش که تحت تکفل او هستند، از جمهوری اسلامی ایران درخواست پناهندگی دارد و هنوز درخواستش مورد رسیدگی قرار نگرفته است.
- ۵- **پناهنده:** پناهجویی که درخواستش مورد پذیرش جمهوری اسلامی ایران قرار گرفته است.
- ۶- **آواره:** تبعه خارجی که به دلیل وقوع جنگ داخلی یا بین المللی، بدون تشریفات قانونی، کشور متبوع خود را ترک کرده یا وادار به ترک آن شده و به قلمرو جمهوری اسلامی ایران وارد شده، ولی نمی تواند برابر کنوانسیون (۱۹۵۱) و پروتکل (۱۹۶۷) ژنو و ملحقات آن، بیم موجه از اذیت و آزار را به اثبات برساند.
- ۷- **مهاجر غیرقانونی:** تبعه خارجی که بدون پناهجو بودن یا داشتن رواید، وارد کشور ایران شده یا با وجود ورود قانونی یا پناهجویی، کشور ایران را در مهلت مقرر ترک نکرده است.

- ۸- اردوگاه مراقبتی: محلی برای نگهداری موقت تا زمان رسیدگی به درخواست پناهنجویان و نگهداری مهاجران غیرقانونی تا زمان ترک کشور ایران.
- ۹- مهمانشهر: مجتمع مسکونی برای اسکان آوارگان و پناهندگان که با همکاری و هماهنگی دستگاه‌های اجرایی ذی‌ربط و تحت نظارت و مدیریت سازمان فعالیت می‌کند.
- ماده ۲- به منظور تمرکز سیاست‌گذاری، راهبری، برنامه‌ریزی، نظارت و ساماندهی امور مهاجران اتباع خارجی و ارتباط با نهادها و سازمان‌های بین‌المللی مربوط، سازمان مهاجران اتباع خارجی که در این قانون به اختصار "سازمان" نامیده می‌شود، در چهارچوب قوانین و مقررات و وظایف ذاتی دستگاه‌های اجرایی با وظایف و مأموریت‌های زیر تشکیل می‌شود:
- ۱- تصویب سیاست‌ها و برنامه‌های ملی مرتبط با امور مهاجران اتباع خارجی از جمله امور اجتماعی، فرهنگی، بهداشتی، درمانی، آموزشی و اشتغال، با همکاری دستگاه‌های ذی‌ربط.
  - ۲- تصویب سیاست‌ها و برنامه‌های مربوط به احداث و نگهداری اردوگاه‌های مراقبتی، مراکز ارایه خدمات و مهمانشهرها.
  - ۳- تصویب دستورالعمل‌ها و سیاست‌های امور مهاجران اتباع خارجی.
  - ۴- تدوین سند راهبرد ملی مهاجران اتباع خارجی برای ارایه به هیئت وزیران.
  - ۵- سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی برای جلوگیری از ورود غیرقانونی اتباع خارجی به کشور یا حضور غیرقانونی آنان، صدور مدارک اقامتی، تردد و خروج مهاجران اتباع خارجی توسط دستگاه‌های ذی‌ربط و آمایش جمعیت پناهندگان.
  - ۶- برنامه‌ریزی برای توزیع اعتبارات مصوب مربوط به حوزه مهاجران اتباع خارجی پس از ابلاغ اعتبار سازمان برنامه و بودجه کشور و اقدام مقتضی جهت تعیین وضعیت مهاجران اتباع خارجی با همکاری دستگاه‌های ذی‌ربط.
  - ۷- هماهنگی لازم بین دستگاه‌های اجرایی در اجرای وظایف قانونی مربوط در امور مهاجران اتباع خارجی.
- ۸- نظارت بر نحوه اجرای سیاست‌های امور مهاجران اتباع خارجی.

۹- ساماندهی امور مهاجران اتباع خارجی و ارتباط با نهادها و سازمان های بین المللی مربوط به شرح زیر:

الف- امضای تفاهم نامه ها و قراردادهای با سازمان ها و نهادهای بین المللی و سازمان های مردم نهاد خارجی فعال در حوزه مهاجران اتباع خارجی در چهارچوب قوانین مربوط، با هماهنگی وزارت امور خارجه.

ب- بررسی قوانین و مقررات مرتبط با مهاجران اتباع خارجی با همکاری دستگاه های اجرایی ذی ربط و تنظیم پیشنهادهای اصلاحی برای ارایه به مراجع مربوط.

پ- ارتباط با نهادها و سازمان های بین المللی به منظور جذب، ترخیص، نگهداری و توزیع کمک های اهدایی برای مهاجران اتباع خارجی از سوی سازمان های بین المللی، سازمان های خیریه غیردولتی و کشورهای خارجی با هماهنگی دستگاه های اجرایی ذی ربط.

ت- نگهداری افراد وارد شده به کشور به صورت غیرقانونی در اردوگاه های مراقبتی تا تعیین وضعیت یا اخراج آنها با همکاری سایر دستگاه های اجرایی، قضایی و انتظامی براساس قوانین و مقررات مربوط.

ماده ۳- سازمان دارای شخصیت حقوقی مستقل و به عنوان مؤسسه دولتی وابسته به وزارت کشور است که رئیس آن معاون وزیر کشور بوده و با حکم وی منصوب می شود.

تبصره- ساختار سازمان صرفاً در سطح ستاد مرکزی سازماندهی شده و وظایف استانی و شهرستانی آن (حسب نیاز) در استانداری ها و فرمانداری ها انجام می شود.

ماده ۴- به منظور انجام وظایف و مأموریت های سازمان موضوع ماده (۲) این قانون، شورای سیاست گذاری و راهبری امور مهاجران اتباع خارجی، که در این قانون به اختصار "شورا" نامیده می شود، با ترکیب زیر تشکیل می شود:

۱- وزیر کشور (رئیس شورا)

۲- وزیر امور خارجه یا نماینده تام الاختیار وی

۳- وزیر اطلاعات یا نماینده تام الاختیار وی

۴- وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی یا نماینده تام الاختیار وی

۵- رئیس سازمان برنامه و بودجه کشور یا نماینده تام الاختیار وی

۶- بالاترین مقام دستگاه اجرایی مربوط یا نماینده تام الاختیار وی (حسب مورد)

۷- فرمانده سپاه پاسداران انقلاب اسلامی یا نماینده تام الاختیار وی

۸- فرمانده نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران یا نماینده تام‌الاختیار وی

۹- دادستان کل کشور یا نماینده تام‌الاختیار وی

۱۰- رئیس سازمان (دبیرشورا)

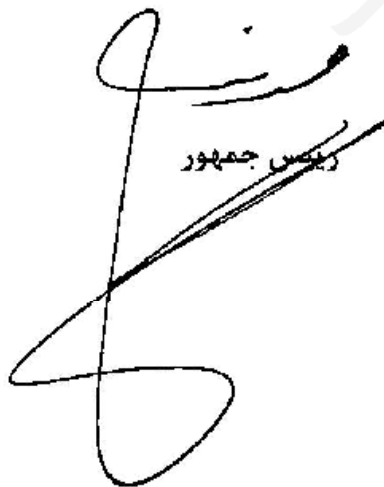
تبصره ۱- جلسات شورا با حضور دوسوم اعضا رسمیت می‌یابد و مصوبات آن براساس آرای موافق نصف به علاوه یک نفر از اعضای حاضر است.

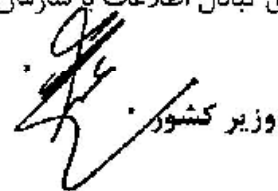
تبصره ۲- دبیرخانه شورا که مسئولیت هماهنگی تشکیل جلسات و ابلاغ و پیگیری مصوبات شورا را بر عهده دارد، در سازمان مستقر است.

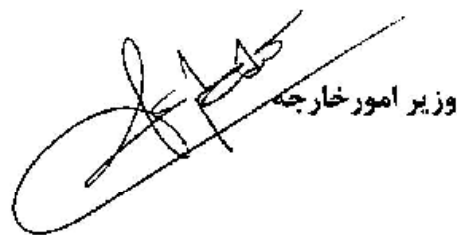
ماده ۵- کلیه دستگاه‌ها موظفند در چهارچوب قوانین و مقررات با سازمان همکاری نمایند و هرگونه اقدام و ارایه خدمات از جمله اشتغال، بهداشت، درمان، امور پزشکی و آموزش به مهاجران و پناهندگان را در حیطه مأموریت خود و در چهارچوب سیاست‌های ابلاغی شورا انجام دهند.

تبصره - کلیه سازمان‌های ذی‌ربط که به نحوی از انحاء با امور اتباع خارجی مرتبط می‌باشند باید پیشنهادهای خود را قبل از طرح در شورای امنیت کشور، هیئت وزیران و شورای عالی امنیت ملی در شورا مطرح نمایند و درخصوص نیروهای نظامی هرگونه هماهنگی و همکاری بین شورا و ستاد کل نیروهای مسلح براساس آیین‌نامه‌ای خواهد بود که به پیشنهاد دو مرجع یادشده به تصویب فرماندهی معظم کل قوا می‌رسد.

ماده ۶- سازمان موظف است ظرف شش ماه از تصویب این قانون، نسبت به ایجاد پایگاه اطلاعات جمعیتی مهاجران اتباع خارجی در کشور با همکاری دستگاه‌های ذی‌ربط اقدام کند و دستگاه‌ها موظفند برای تبادل اطلاعات با سازمان همکاری کنند.

رئیس جمهور

وزیر کشور

وزیر امور خارجه